

När de som här i Templet bo,
 Och någon ledsam stund fördrifwa
 Med brådspål eller Cambio . . .
 I stället för så syndig ro
 Skall detta blad dem andra tankar gifwa.

Nu war *Aftronbladets Tour* — Gudinnan på Moder, harn-
 sen och duswen wid det så tåta alfrvarsamma och Solida, nek-
 de Honom tala, just då Han wille börja en fortsättning af *An-
 deOmgjängens* . . . Tanke ämnen . . . En Oration öfwer
 Staters förbättring . . . Ej därför, sade Gudinnan gånspande,
 at icke i alt detta fins Sanning, styrka och Paradoxer, . . .
 Men är ock denna mågtiga Maten tjenlig för tidens swaga Ma-
 gar? — I ett morgonblad, Middagsblad, *Aftronblad*, en
Ströfkrift, begär man oftare det roliga, eller en blandning af det
 roliga — Dock sade Hon, det är nyss börjat. Han lär sig
 nog af Posten och *Allahanda*, om Han will ha köpare, ty
 det är ej här som i England och Frankrike, at de Höga och Ri-
 ka Prænumefera på flera Exemplar för at gjöra Auctorn betalt.

Emedlertid befaller jag at hwarje Doctor . . . Doctor Theo-
 logiæ skall upköpa wijsa Exemplar, til behof för alla sina Perits
 maitrar, *Elprits beaux*, *Elprits Forts*, *Elprits Vains* i *Landt-För-
 samlingarna*, som bedragna af *Tirens Bladet* tro sig ej finna
 annat än det *Frivola*, det *Löjeliga*, det *bittra*, och det *narr-
 acktiga* — —

I det samma wände Gudinnan sig waken och gladsynt til *Dag-
 ligt Allahanda*.

Du dela skall den helga Lager
 Jag redan skänkt åt Haqvin Bager.
 Din Caslas saknade Poet.
 Jag Dig och här ett rum vill unna
 På det Du städs må vittna kunna
 Om Våra tiders witterhet.

Gudinnan i alt sitt Majestät admitterade nu Posten til hands
 Kysning, Han war både den första och sidste som njdt en så oår
 hörd distinction. Hon yttrade sig tillika i dessa alldränadigaste
 ord ::

För Blandsäd af det witttra, sköna,
 Jag på Din Åker wåra sedt,
 Skall med de fransar jag Dig kröna
 Som fordom skänktes åt smak och wett
 Men unga snillen wet at skona!
 Uck! Gif dem dock et Lagerblad
 Gack bort at Leopold försona
 Och Jag skall wara dubbelt glad.

Till!

Til Föreläggaren ifrån ett Adeligt Witterhets-Säll-
skap i Provincierna.

Sin Herre! Addressen til Dig är på Trots — Innet därföre at Ni får bli Vår beständiga Correspondent. än mindre vår medlemm, ty första regeln i Vår Socier, Vår första Lösen är: Adelsman och introducerad: Wi beklaga det, men en Lag, ett sådant Sällskaps Lag bör vara helig — det hör Er ofvållse Poeter til at förtjena denna värdigheten och at få den — Alors mes amis tres bien venüs . . . Men ändamålet för denna gången med Addressens uppgift är: at Ni skickar til Oss Swänska Parnasten för Mars månad, den för Januarii hafwa Wi hast dubbelt skäl at läsa och beundra i anseende til dess adelhet — måtte den fortfarat och Swänska Parnasten blir Vår första Bibliothekves Bok — Ännu en gång, glöm ej at skicka Oss Andra Strycket, Wi äro mer än nyfikne at läsa recension af Tragedien Sune Jarl eller Sverkers Död — Wi wänta där samma warma känslor, samma utläggning, samma måtning, samma sanning af Recensenten, som hwar enda wärltänkande Underfåte naturligt wis bör hyfa wid Läsningen (i sjerde Acten andra Scenen) af dessa 2:ne Riddersmans mer än patriotiska, höga och tygdiga Tankesätt.

Fale Bure.

„Kom vittna Folke Jarl! om Vår och Rikes nöd
„Det styr Det fega Solt vårt Rikes understöd
„Wi lämnas.

Folke Jarl.

„ — — — Rikers hopp jag på et Solt ej grundar
„Som retar Oss till strid och styr när faran stundar
„Jag grundar Swerges hopp på tappra Ridderomån.]

Acten 38 utkommer nästa Mondag kl. 8 om morgonen.

Tryckt hos Commissarien P. A. BRODIN, 1784.

Tryck-Friheten den Wälsignade.

Stockholm d, 1 Mars 1784.

Bref ifrån Gref R . . . Råds-Herre i Sweitz, til
Baron F . . . Hans Systersson *).

Jag skyndar mig at beswara Ditt Bref och jag skall gjöra det med all den upriktighet som Du har skild at wänta af en gammal Man och af en Morbror, hwilken tager den ämaste del i alt hwad som rör des Famille.

Wet då, at Du är på wägen begå en dårskap: En dårskap som kan leda Dig til de största olyckor här i Lifwet och en ewig förtappelse efter Döden.

Lyfna dårfore i tid til mina Råd, tro en lång ärfarenhet, och lått Dig ej bedragas af de oförståndiga Ynglingar som omgifwa Dig.

Jag ser nog hwarifrån det sista projectet har sitt ursprung, det kommer helt och hållet ifrån den Wännen med hwilken Du icke långesedan förbundet Dig, och som otwiswelacktigt skall draga Dig i de största ytterligheter om Du fortfar at lämna Honom Ditt förtroende. Hans ohyggeliga ändamål är icke mindre än at aldeles störta Dig, göra Dig owär-

*) Lagit ut en Tyf Strökrift som utgifwes månatligen i Halle och insändt. Dig

dig Ditt namn och Din börd, utplåna den goda upfostran Du fått, och at sluteligen, sedan alt detta skedd, hushålla med Din egendom på samma sätt som Han så hastigt förstört sin, den Han ärft efter sina Föräldrar. Till fullbordande af en sådan plan, kunde wäl aldrig något bättre påhittas än Urländska Resor — och företagna wid Dina år, plåga de gemenligen medföra alla dessa följder.

Jag är langt ifrån at ogilla Resor i allmänhet. Swårtom, jag anser en Urländsk Resa då den sker med upmärksamhet och hushållning, som en ganska nyttig och betydlig del af Upfostringen. Jag har själv rest på detta sätt, och jag ångrar wist icke den tid jag därtill användt. Men jag fördommer på det aldrahögsta det raseri igenom hwilket Föräldrar och Förmyndare nu tillåta sina Barn eller pupiller at resa när de behåga, utan at afseende gjöres på deras lynne, stadga, ålder, kundskapar, och böjelser. En ung Gåse handlost lämnad åt Wärdens snaror, frestelser och bedrägerier, blir så mycket snarare förledd, som självra den gamla ärfarna mannen har största swårighet at acta sig därtöfve.

Du är icke i mer än 18:de året, det will säga, just wid den tid då blodet är som hetast, då Passionerna börja som aldrahäftigast at wisa sig, och då förnuftet icke lärdt sig ännu at åga något wälde öfwer wår Själa. Du är nu i den tide punkt då en enda gnista som råkar Dina sinnen kan åstadkomma en stor eldswåda, då et ord, en mine ofta deciderar hela Characteren, hwilken til det ännu icke hunnit blifwa stadgad. Och i en så Critisk moment, will Du öfwerge Din hembygd, Din Slägt, och de som mena Dig uprigtigt wäl, för at i främmande Länder, bland okjändt Folk, bland Debauchéer, bedragare och falska Wänner blottställa Dig för alla de snaror, då dageligen utsättes för en oförsigtig ungdom. Jag wet Guds nåde! At det gifwes människor som äro barnslige och oförståndige til och med wid 100 års ålder om de hinna den, och för hwilkas seder och tanke sätt Urländska Resor följakteligen äro lika wädelige som för andra utsländingar, men det blir aldrig Din Cas, ty jag hoppas min hjära Skerjon! At om Du dröjer hemma i Din Familles Sköte tills den första Ungdomshettan blifwit afkyld, tills Du något mera grundat Dina principer, så skall Du icke behöfwa en wif ålder för at kunna resa med nytta.

ta. Däröfver försäkras jag af den goda upfostran Din salig Fader lärtie gifwa Dig.

Will Du fullkomligen lära känna hwad som winnes på resor i främmande Länder, då man börjar dem wid Dina år, så se omkring Dig med upmärksamhet. Huru många unga Herror gifwas icke af Dina bekanta som skröta i Societeten at de hafwa gjort den stora Touren, at de hafwa warit i Tyskland, Frankrike, Italien och England? Men hwad hafwa de wunnit derwid? Jo, de hafwa sedt huru Kungen i Frankrike äter, de hafwa lärt at taga några nya ballet-steg, at gnola några nya ainer, at känna præparationen af några nya Saucer, de hafwa gjort bekantskap med alla Opera-slickor i Paris, bewistat alla Spectacler därstädes, sedt Festiviteter på Versailles och Fyrwärkerier i Tulleries; De hafwa dinerat med den eller den Printsen, Souperat hos den eller den Hertiginnan, gått igenom så och så många Bibliotheker, fått Complimenter af så och så många Lärde, ofta de Lärdeste smickrare, warit stumme åskådare af så och så många Måsterstycken i Architecture, Peinture, sculpture, eller som är det samma, de hafwa skämt sin smak och sina seder, blifwit Babillarder, förmätne, egenkäre, fått föracht för sitt Fosterland och äro hemkomna sedan de förstört sin hälsa, bortspelt sin egendom och gjort sig till åtlidje för Utlänningar för hwilka de welat figurera. Du minnes utan twifwel, på hwad sätt den unga von Q. . . kom hem ifrån sin lilla Tour för et par år sedan, huru depraverad Han war, huru Han skred af sina moderna laster, hwad Scandale detta gjorde ibland Hans bekanta och fordna Wänner för hwilka Han ej wärdade sig at dölja dem? Huru jagade de icke Hans gamla hederliga Far i Grafwen hwilken hade haft et bättre hopp om sin Son, och sluteligen huru dessa debaucher förde Honom sjelf dit i förtid, hatad och förachtad af alla förnuftiga. Detta enda exempel borde afskräcka hwar ock en wäl upfödd Ungling at wilja resa innan Han til alla delar kan wäga lita på sig sjelf. Ingen Ungdom har haft bättre education än von Q. . . ingen Ungdom kunde wisa sig mera stadig och förnuftig för än Han gjorde sin utresa. Wi blefwo alla bedragne på Honom.

Resa för at resa, det är: At ta mistom, at wara Landsstrykare: Resa för at lära, är snart lika plötsligt, at lära utom et wisse ånda.

åndamål är ett intet. Så säger Jean Jacques Rousseau, en af de så sanna Philosopher, hvars skrifter hedra detta tidshvarf. Man måste hafwa något säkert föremål för sina resor, eljest reser man som et Barn. De flästa så kallade nyfikne (des Curieux) resa endast at se Landet, men ej för at se Folket, och Dessa Nyfikna äro de onyttigaste af alla flyttfoglar. Militairerna, Artisterna och de Handlande som stryka igenom alla världs-ändar, resa hwar på sin profession, dels för at mörda sina likar, dels för at göra dem wekliga, dels för at bedraga dem. Men de som igenom födseln äro kallade til Statens högre syflor, de som äro födde at besälla öfwer andra Människor, böra endast resa at granska och lära sig känna sitt slägte, observera dess fördommar, passioner, brister och förmaner, dess särskilta lynnen under särskilta Climater, Lagar och Regeringsfätt, at lära sig känna huru det regeras och borde regeras. Men är det en 18 års Gosse, en yr och flygtig wäderhane, en narractig Petit Maitre som äro stickeliga til til dessa reflexioner, hwilka fordra djupa kundskaper, et moget omdöme och en uplyst ärfarenhet? Nej — inga andra kunna resa med fördel säger den nybnåmda Philolophen. Än de som hafwa nog styrka i Sjålen för at höra willfarelsens röst, utan at låta förleda sig, och som se Lasten utan at blifwa bedragen af dess läckande. Utländska Resor fortfar Han, drifwa en människjas *naturel*, så långt den kan gå: De fullkomna at göra Zenne antingen god eller elak. Hwar ock en efter at hafwa lupit kring Wårlden, är wid sin återkomst, sådan som Han blir hela sin Lifstid. Unglingar eller Barnsliga antaga under deras Resor, alla de Folkslags laster och dårskaper hwilka de besöka, men ingen enda af de dygder, hwarmed dessa laster äro uppblandade.

Du säger at Du länge will uppehålla Dig i Paris, London. Just detta bewiser, at Du ännu icke förstår resa på annat sätt än Ungdomen wånligt wis flackar. Du borde weta at alla Huswudstäder lifna hwar annan, och at det ej är dår, som man skall lära sig känna Nationernas lynne. . . Den som legat 2:ne år i Madrid, dömmier ej dårföre tillförlåttigare om Spanionerna, än den som under samra tid legat i Petersburg. Det är i Provincierna som man skall studera Folket, ju längre från Huswudstaden, ju bättre — Det tilhör endast inbilliska smågnycklare at söka si-
na

